

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหางานวิจัย

สำนักงานอัยการสูงสุดถือกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2436 (รศ.112) สังกัดกระทรวงยุติธรรม จนกระทั่งถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2534 มีประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติฉบับที่ 47 สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง จนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 255 วรรคห้า บัญญัติให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญและต่อมามีพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการพ.ศ. 2553 บัญญัติรองรับสถานะขององค์กรอัยการ จะเห็นได้ว่าการทำหน้าที่ของพนักงานอัยการ เป็นองค์กรขนาดใหญ่ที่มีก่อกำเนิดมานานเกินร้อยปี องค์ความรู้ที่เกิดจากการทำงานจึงเป็นความรู้ขององค์กรที่มีค่า ต้องมีการพัฒนาและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร องค์ความรู้ที่มีอยู่มากมายต้องได้รับการนำมาจัดสร้างพร้อมที่จะแบ่งปันในการทำงานของพนักงานอัยการเพื่อให้พนักงานอัยการได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เป็นอัยการที่มีความรู้

พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการพ.ศ. 2553 มาตรา 7 องค์กรอัยการประกอบด้วย ก.อ. อัยการสูงสุด และพนักงานอัยการอื่น โดยมีสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยธุรการ สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นส่วนราชการที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่น และเป็นนิติบุคคล โดยมีอัยการสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้แทนนิติบุคคลให้ข้าราชการฝ่ายอัยการสังกัดสำนักงานอัยการสูงสุดพนักงานอัยการมีอำนาจและหน้าที่เป็นทนายแผ่นดิน ทำหน้าที่แก่ต่าง ว่างต่างและให้คำปรึกษาแก่รัฐบาลทั้งในด้านข้อกฎหมายและการทำสัญญาในการรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดิน ดังที่บัญญัติไว้ในกฎหมายองค์กรอัยการที่ตราขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 255

พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามในที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการพ.ศ. 2553 มาตรา 14 ให้มีอำนาจและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ในคดีอาญา มีอำนาจ

และหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและตาม กฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็น อำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือของพนักงานอัยการ ในคดีแพ่ง หรือคดีปกครอง มี อำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาล หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการ ส่วนกลาง หรือราชการส่วนภูมิภาคในศาล หรือในกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการทั้งปวง กับมี อำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุด หรือพนักงานอัยการ ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือคดีอาญา ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกฟ้องในเรื่องการที่ ได้กระทำไปตามหน้าที่ที่ดี หรือในคดีแพ่งหรือคดีอาญาที่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้ กระทำตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือเข้าร่วมหรือช่วยเหลือ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำการในหน้าที่ราชการที่ดี เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับแก้ต่างให้ ก็ได้ ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือกรณีมีข้อพิพาทที่ต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่หน่วยงาน ของรัฐ หรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง ขึ้นเป็นคู่กรณีและมีข้อพิพาทกับรัฐบาลหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง เมื่อ เห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับว่าต่างหรือแก้ต่างให้ก็ได้ ในคดีที่ราษฎรฟ้องเองไม่ได้โดย กฎหมายห้าม เมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการมีอำนาจเป็นโจทก์ได้ ดำเนินการตามที่ได้เห็นสมควร เกี่ยวกับการบังคับคดีอาญาเฉพาะในส่วนของการยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามคำพิพากษา ในกรณีที่ มีการผิดสัญญาประกันจำเลย หรือประกันรับสั่งของไปดูแลรักษาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีในการบังคับให้เป็นไปตามสัญญา อำนาจและหน้าที่อื่น ตามที่ ก.อ. ประกาศกำหนดหรือเห็นชอบเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมติคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของพนักงานอัยการ ปฏิบัติหน้าที่ อื่นตามที่กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดตามที่ได้รับมอบหมายจาก อัยการสูงสุด

สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการเป็นส่วนราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ตามประกาศ คณะกรรมการอัยการเรื่องการแบ่งหน่วยงาน และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายใน ของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2554 มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการและลูกจ้าง ของสำนักงานอัยการสูงสุด รวมทั้งฝึกอบรมความรู้ทางกฎหมายแก่บุคคลอื่นที่เกี่ยวกับกระบวนการ

ยุติธรรมและประชาชนทั่วไปและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายประกอบด้วย

(ก) สำนักฝึกอบรม มีอำนาจหน้าที่ ดำเนินงานพัฒนาบุคคล งานจัดการฝึกอบรม และการประชุม และงานพัฒนาเทคโนโลยีการพัฒนาบุคคลรับผิดชอบงานธุรการ งานบริหารงานบุคคลงานเลขานุการนักบริหาร งานงบประมาณ งานการเงินและบัญชี และงานเกี่ยวกับอาคารสถานที่ พัสตุและยานพาหนะของสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(ข) สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนงานฝึกอบรม มีอำนาจหน้าที่ จัดทำแผนทั้งปวงที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคคลงานจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตรงานกำหนดหลักสูตรและจัดทำหลักสูตร และ งานจัดทำเอกสารทางวิชาการ ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

(ค) สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายประเมินผลการฝึกอบรม มีอำนาจหน้าที่ รับผิดชอบงานข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคล ของสำนักงานอัยการสูงสุดงานเสนอความเห็นเพื่อส่งข้าราชการหรือลูกจ้าง ของสำนักงานอัยการสูงสุด หรือรับบุคคลเข้ามาในสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคคล และงานประเมินผลโครงการและประเมินผลการพัฒนาบุคคล ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

การพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการเป็นเรื่องที่สำนักงานอัยการสูงสุดให้ความสำคัญ กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์สำนักงานอัยการสูงสุดตลอดมาเพื่อให้การพัฒนาบุคลากรมีความต่อเนื่องและเป็นระบบ บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่โดยมีการสืบทอดความรู้ ในฐานะทนายแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันข้าราชการฝ่ายอัยการเป็นหน่วยในการขับเคลื่อนภารกิจในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรบรรลุการเป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในระดับสากลตามวิสัยทัศน์สำนักงานอัยการสูงสุดตามแผนยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๔ กำหนดให้สำนักงานอัยการสูงสุดเป็นสถาบันมาตรฐานระดับสากลในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมการรักษาสันติสุขของสังคมของรัฐบาลคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาองค์กรและบุคลากรสู่ความเป็นเลิศในระดับสากลและบรรลุ ยุทธศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘

กำหนดให้ “องค์กรอัยการเป็นสถาบันที่มีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชาชน”

ทิศทางการพัฒนาข้าราชการอัยการในทุกตำแหน่งจึงเป็นภารกิจของสถาบันพัฒนาเพื่อให้เกิดการพัฒนาในสายอาชีพอัยการเป็นที่ยอมรับในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปโดยเที่ยงธรรมและเป็นที่ยอมรับของประชาชนตามวิสัยทัศน์ขององค์กร

1.2 วัตถุประสงค์ของการค้นคว้า

1.2.1 เพื่อสร้างระบบการจัดการความรู้ด้านพัฒนางานแผนงานฝึกอบรม

1.2.2 เพื่อสร้างระบบสารสนเทศ งานแผนงานฝึกอบรมเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการทำงานวางแผนการฝึกอบรม

1.3 ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาเชิงทฤษฎีและ/หรือเชิงประยุกต์

1.3.1 มีระบบการจัดการความรู้งานแผนงานฝึกอบรม

1.3.2 มีระบบสารสนเทศสำหรับการจัดการความรู้ในการพัฒนาบุคลากร

1.3.3 เพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด

1.3.4 บุคลากรด้านการพัฒนาบุคลากรสามารถปฏิบัติงานวางแผนการฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1.4.1 หัวข้อความรู้

ศึกษาเฉพาะปัญหาการกำหนดและจัดทำหลักสูตรซึ่งเป็นภารกิจย่อยในหัวข้อความรู้ลำดับที่ 67 ที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการจัดการความรู้สำนักงานอัยการสูงสุด งานแผนงานฝึกอบรม มีภารกิจงานในการวางแผนการฝึกอบรม จัดทำแผนทั้งปวงที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร งานจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตร งานกำหนดหลักสูตรและจัดทำหลักสูตรงานจัดทำเอกสารทางวิชาการ ในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด โดยเริ่มจากการจัดทำแผนการขอ

งบประมาณประจำปี การจัดทำแผนเพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อให้ทราบทั่วกันในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าในแต่ละปีจะต้องทำการอบรมบุคลากรกลุ่มใดหลักสูตรใด ฝึกอบรมเมื่อไหร่ ความคาดหวังของการฝึกอบรม

1.4.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

งานแผนงานฝึกอบรมเป็นหน่วยงานในสถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการและลูกจ้างของสำนักงานอัยการสูงสุด รวมทั้งฝึกอบรมความรู้ ทักษะ ทักษะเฉพาะบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและประชาชนทั่วไปและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย มีสำนักงานที่ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันอีกสองหน่วยงาน

รูปที่ 1.1 แผนผังหน่วยงาน

1.4.3 บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

- 1) อธิบดีอัยการ สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ
- 2) รองอธิบดีอัยการ สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ
- 3) อัยการพิเศษฝ่ายแผนงานฝึกอบรม
- 4) อัยการผู้เชี่ยวชาญ
- 5) นักทรัพยากรปฏิบัติการ

6)นักทรัพยากรชำนาญการ

7)อัยการอาวุโส

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนงานฝึกอบรมรับผิดชอบงานแผนงานฝึกอบรมมีอัยการพิเศษฝ่ายแผนงานฝึกอบรมเป็นผู้บริหารงานในฝ่ายนี้ มีอัยการผู้เชี่ยวชาญ และอัยการอาวุโสซึ่งเป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานมานาน มีกระบวนการทำงานตามระบบราชการที่ต้องเสนองานให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น

1.4.4 ภารกิจงานแผนงานฝึกอบรม

ภารกิจของสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนงานฝึกอบรม มีอำนาจหน้าที่ตามประกาศคณะกรรมการอัยการ เรื่องการแบ่งหน่วยงาน การกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2554 ข้อ 7(2) (ข) มีอัยการพิเศษฝ่ายเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการมีอำนาจหน้าที่

- 1) จัดทำแผนทั้งปวงที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคคล งานจัดทำแผนพัฒนาหลักสูตร งานกำหนดหลักสูตร จัดทำหลักสูตร และงานจัดทำเอกสารวิชาการ
- 2) ปฏิบัติงานร่วมกัน หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

นอกจากภารกิจตามประกาศดังกล่าวแล้ว ยังมีภารกิจตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการ 4 ปี ของสำนักงานอัยการสูงสุด พ.ศ.2551- 2554 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาขีดสมรรถนะองค์กรและบุคลากรสู่ความเป็นเลิศระดับสากล แผนงานบริหารทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานสู่ระดับสากล ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หนังสือเวียน มติคณะรัฐมนตรี

1.4.5 สมมุติฐานที่เป็นงานสำคัญหรืองานวิกฤติ (Critical Task)

สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายแผนงานฝึกอบรม การกำหนดและจัดทำหลักสูตรเป็นงานวิกฤติของงานวางแผนการฝึกอบรม เนื่องจาก

- 1) ขาดสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ
- 2) คนทำงานขาดความรู้และประสบการณ์ในงานด้านการพัฒนาบุคลากร

3) ขาดการรวบรวมความรู้ที่ต้องใช้ในการทำงาน (Explicit Knowledge) และความรู้ที่เป็นประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ (Tacit Knowledge)

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระนี้จะได้ทำการสร้างระบบการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มขีดสมรรถนะบุคลากรด้านการออกแบบหลักสูตรการฝึกอบรม ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ตามมาตรฐาน ISO 12207 มาประยุกต์ใช้โดยปรับลดกระบวนการเหลือ 15 กิจกรรม ที่สำคัญจาก 48กิจกรรม โดยนำวิธีการวิศวกรรมความรู้ (Knowledge Engineer) ในส่วน Common KADS มาวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล เพื่อให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการความรู้ตามมาตรฐานสากล

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. Above the elephant's head is a traditional Thai oil lamp (Lampang) with a flame. The entire emblem is enclosed within a circular border. The text 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' is written in a serif font along the bottom inner edge of the circle. There are also decorative floral motifs on the left and right sides of the inner circle.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved